

CHEMAREA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL:

Pe un an Lei 360—
Pe un jumătate an Lei 180—
Pe 3 luni Lei 100—

REDACȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria No. 11. — Telefon 13-31

ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria No. 19. — Telefon 10-86.
Correspondența administrației: Căsuța poștală 76.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

Mimetism social

Incontestabil că după război noi și grele probleme sociale, economice, politice etc. s'au ivit, a căror rezolvare pune la grea încercare toate popoarele și guvernele lor. Deși la noi, masa mare a fost ferită de mizerii, grație extraordinarei bogății a solului, și nici descurajarea vecinilor noștri învinși n'a cuprins sufletele, cine ar îndrăzni să nege că și statul român trece printr'o criză îngrijitoare. Măsurile ineficace ale guvernelor, vrășmășia partidelor politice, inerția parlamentului și a cetățenilor, a neîndestulit o bună parte a păturei intelectuale, care pierzându-și răbdarea, caută noi oameni și nouă metode pentru curmarea relelor.

Astfel am ajuns și la mișcarea fascistă, careia garda intelectuală, grupată în jurul ziarului „Cuvântul“, în timpul ultim îi face propagandă cu un zor neobișnuit.

Cunoscută fiind tendința național-conservatoare a acestei grupări de scriitori valoroși, nu ești surprins de critica aspră ce i-se face parlamentarismului și democrației române. Pe lângă vechile argumente ale doctrinei conservatoare, anii de după război au furnizat și altele noi, așa că reimprospetarea atacurilor de odinioară vor afla probabil încă mare răsuneț în publicul cetitor. Dar critica e partea ușoară a lucrului, lumea așteaptă să vadă operă pozitivă, propuneri concrete, indicarea instituțiilor noi ce sunt chemate a înlocui pe cele învechite. Și aci cad fascistii noștri în inconsecvență și comit și ei aceeaș greșală care o impută adversarilor: *transplantarea instituțiilor străine în împrejurările noastre specifice.*

Ești silit să faci din nou constatarea ce-a mai făcut-o cel mai bun cunoscător a stărilor din țara noastră: *Mimetismul social*, care a jucat un rol atât de însemnat în a doua jumătate a veacului al XIX-lea, și care la începutul veacului al XX-lea părea în decreștere, *încă tot mai are un rol preponderant în viața noastră de stat.* Ce este altceva dacă nu mimetism, mișcarea fascistă în România? Fascismul este un fenomen complex, psicho-economic, bine determinat în condițiile sale cauzale. O fugitivă comparare cu fascismul adevărat, cel italian, ne va convinge că fascismul românesc este o utopie!

Scrutătorul inițiat în aprecierea evenimentelor, știe că *fascismul italian a răsărit la punctul final al capitalismului industrial*, în momentul când se dedea lupta decisivă între burghezie și muncitorime pentru menținerea, resp. acapărarea puterii de stat. Ingrozit de perspectivele unei orânduirii sovietiste, poporul italian s'a raliat burgheziei, care

din parte-i a știut să se acomodeze în mod admirabil situației date, creând o nouă formă de guvernament: fascismul.

Ar fi naivitate să afirmi că structura economică a statului român e analoagă cu cea italiană, că am avea o mare industrie, bine organizată și cu milioane de muncitori industriali! *Capitalismul nostru e încă la început și proletariatul industrial lipsește.* Prin urmare nimeni nu primejduiește în mod serios actuala organizație burgheză a statului, care are încă mult de înfăptuit și lungă cale de bătut, până ce va ajunge la punctul unde se afla societatea italiană în 1919/20. *Capitalismul nostru se simte bine și la largul lui în actualele cadre, cari abia acum încep a se umplea.* Necum să fie învechite instituțiile create de burghezie, numai acum încep a se înzdrăveni. Sufragiul universal nesilit, parlamentarismul adevărat, nu vor întârzia să-și dea roadele bune și la noi, dacă vom ști să aflăm corectivele lor.

De altă parte nu ne putem face iluzie, că *poporul nostru psihologicește ar fi apt pentru o mișcare fascistă.* Bun, naiv, îngăduitor din cale afară, fatalist, așa cum a fost crescut în cursul veacurilor de religia mistică ortodoxă, poporul nostru nu este capabil, ca dintr'un efort spontan să se însirue în falange de sute de mii de cetățeni luptători, ca să-și poată impune voința lor contra tuturor factorilor de stat. Nu-mi pot închipui un marș spre București, analog celui asupra Romei! Nici țărâtimea, nici burghezia n'are încă acel curaj civic, care se recere la o astfel de revoluție. Să ne reamintim mișcările ridicole în proporții din 1848 din București și lași și mai la urmă demonstrațiile opoziției din București, cari au fost ușor potolite de puhoiul de apă al pompierilor.

Istoria critică a stabilit că instituțiile apusene, introduse în Pricipatele române dela 1848 încoace, au fost numai forme, cadre, fără fond și conținut. De aici multe neajunsuri și criticele severe ce li s'au adus de spiritele cele mai logice. Dar în cursul unui 1/2 veac, aceste cadre au început să se umple cu conținut, a deveni o realitate. Poporul, încetul cu încetul, s'a deprins cu aceste instituții. *Aceste deprinderi sociale fac adevărata cultură.* Ar fi o mare greșală, ca tocmai acum, când aceste forme încep a trăi cu adevărat, să le lepădăm și să începem cu încercări noi, absolut nepotrivite în situația de azi. *Mentalitatea aceasta nestabilă, ridicolă în ochii străinilor, primejdioasă pentru existența neamului, trebuie să dispară.* De aceea ne pare rău, că atata forță inteligentă și atâtea intenții bune se vor cheltui

înzădar și vor întârzia normalizarea și ameliorarea stărilor dela noi.

Ardealul e refractar fascismului. Ardeleii, oameni mai disciplinați, mai stabili, simpli poate, dar nu falși, sănătoși sufletește, știu că numai prin muncă și prin efort continuu, în direcția recunoscută ca bună, pot îndrepta relele actualei organizații, de cari poate ei su-

feră mai mult, decât frații din Țara veche, ori cel puțin le simț mai intensiv. Pe alt teren am dori ca contribuția noastră să fie eficace: *regenerarea morală.*

Nici nu ne-am pierdut încă încrederea în conducătorii noștri cercați, încât să le zicem: în laturi, e rându nostru.
Samur.

O vorbă sinceră

Noi, Români, avem o calitate admirabilă: *gura*. Mai există și alte nații guralive, amorezate de sonoritatea frazei seducătoare, dar ca la noi la nime. În materie de guralivie deținem hotărât recordul mondial, culminăm.

Prin gură (urât cuvânt!) se realizează la noi toate faptele mari, eroice, tot ce civilizația reclamă dela un popor cu viață constituțională dar și pe orice alt teren al activității individuale și colective. Prin temuta mitralieră a limbușăriei se dăramă și cele mai formidabile piedici, cele mai invincibile greutăți. Gura nu e nici odată lipsită de soluții; gura macină în permanență cea mai logică și ilogică înlăturare de argumente: *gura e un instrument universal.*

Ea (gura) găsește la toate leacuri, oricât de grea ar fi boala, nu bate în retragere nici când, fie problema și chestiunile abordate din cele mai bizare, din cele mai paradoxale și imposibile. Ajutată de binecuvântata fantezie, de puterea viziunii orientale, gura e în permanență funcțiune, într'o activitate febrilă și fecundă.

Morișca lucrează cu hărnicia albinelor și a furnicilor: adună din toate părțile lumii material, vine, merge, repartizează, alimentează, fructifică, etc. iar măcinișul și se oferă gratuit la orice colț de stradă, în localuri publice, în societate, în sfârșit pretutindeni.

Produsele acestei fabrici imense sunt extrem de diferențiate: adevăruri, minciuni, calomnii și derivatele lor, până la cea mai subtilă intrigă.

Laude, injurături și fleacuri se spun în toate nuanțele gradăției dinamice.

Gura nu se sfiește de perversitatea adevărului, păcătuiește neconștient și creiază echivocuri periculoase. Prin această conductă se transmit lumii mari principii înălțătoare, planuri sedicioase, miere și otravă.

Această trompetă a gloriilor noastre existente și fictive amenință timpanele conștientului nostru cu asurzirea.

Prin acest canal se debitează cele mai posibile și imposibile fapte, întâmplări, invenții fantastice, angajamente solemne și promisiuni deșarte.

Ai fi dispus să crezi că „națiunea prin limbă trăește“.

Și totuși *limbușăria trebuie considerată ca un pericol social.*

Vă rog să nu uitați că în timpul telegrafiei fără fir gura nu se simte deloc jenată sau chiar concurată: o întâmplare neîntâmplată, una care se va întâmpla ca să nu mai vorbim de cele întâmplare, o calomnie se lansează prin „telefonul fără fir“ al glasului uman cu rapiditatea undelor „adamiene“. „Gura lumii“ a ajuns azi o forță formidabilă. „Să nu ajungi în gura lumii“... „Să te ferească D-zeu de gura lumii“... și alte exclamațiuni învederează ce instrument temut a ajuns limba. Certurile familiare, dintre prieteni și dușmani tot prin această filieră găsește calea spre expansiune. Prin această sită se strecoară însinuările și denunțurile „binevoitoare“, sfaturile „prietenești“ aprecierile „sincere“, toate secretele mari și mici, trădările tâlhărești groase și subțiri, în fine tot ce vă imaginați.

Tocmai de aceea sublinim că *guralivitatea a devenit un pericol social, un nemai pomenit flagel.*

Iar noi Români ducem recordul! După cele de mai sus ar fi de prisos să concretizăm.

Gura, gura și iar gura! Veți vedea ce torente de proteste și indignare va deslega această îndrăzneală afirmare. Dar fie!

Mai bine preferăm mutenia completă dar vrem să vedem fapte, mișcare, activitate, muncă serioasă, jertfe bucuaroase, oricât de mici ar fi ele.

Să nu ne lăudăm, dar când va ajunge la adevărat să prezentăm dovada inatacabilă a muncii noastre. Certificatele ni le vor da masele populare și capii intelectualității. *Organizarea, consecvența, seriozitatea și perseverența sunt marile secrete ale oricărei reușite.*

Că la mijloc va trebui să existe și *sămânța idealismului, solidaritatea și dorul de muncă*, e clar ca lumina soarelui.

Să fim disciplinați și ordonați în toate gesturile, actele, faptele și lucrările noastre. Să păstrăm condescendența ce se cuvine. În critică să fim severi dar

drepti și cavaleri. Să muncim, căci munca este balsamul vieții, răsplata ei fiind cea mai curată, cea mai dulce.

Ni se cere multă, multă muncă, fapte peste fapte!

Să înceteze dar gura, criticile și bârfele, discuțiile fără rost, să începem munca serioasă: programul este dat. La muncă dar.

Mi.

Ardealul nu aparține României

Să nu vă pară paradoxal titlul de mai sus. Căci ori cât am căuta „de ochii lumii” să afirmăm unirea tuturor românilor dela Nistru până la Tisa, realitatea totuși ni se prezintă în cea mai ei hidoasă formă.

Ardealul nu aparține României.

O strigăm aceasta cu toată desna-dejdea oricât de mult ne-ar dura acest adevăr.

Ardealul nu este reprezentat în actualul guvern. Cercetați toate ministerele, cercetați toate oficiile de vamă, cercetați toate administrațiile financiare, cercetați toate oficiile publice mai înalte, cercetați tot ce doriți și ne faceți o statistică despre: advocații statului (ardeleni) despre funcționarii superiori în Ministere, despre administrații financiare, despre șefii de vamă (mai ales șefii de vamă) și treceți și pe la Tribunalele și Judecătoriile noastre și arătați-ne câți ardeleni ați găsit în toate aceste locuri?

Deschideți ușile departamentelor ministeriale din București, căutați registrele fiecăruia în parte și spuneți-ne câte cereri de ale noastre ați găsit înregistrate și apoi vă convingeți câte din maldările de acolo au fost rezolvate?

Urmăriți cu atenție felul cum se tratează cu noi, ardelenii imbecili, în toate locurile din București, căutați câți dintre compatrioții noștri și-au deschis o viață de trai în vechiul Regat, cereți un post tinerilor ardeleni, și veți fi convinși numai decât, cât de mult este iubit Ardealul de către frații săi de dincolo de Carpați.

Faceți o probă toți, cari mai stați în nedumerire și veți primi și voi lovitura de măciucă în cap.

Cererea ta, ardeleni, ajunsă după un lung drum și după grele forme „procedurale” în mâna vreunui ministru, să nu crezi că este rezolvată, ori cât de documentată să fie ea.

Trei „impedimente” te țin departe totdeauna de locul pe care ar trebui să-l ocupi.

1. Primul impediment este, faptul că ai avut „nenorocirea” să te fi născut în Ardeal. Și doar știi, că ardelenii n'au dreptul să trăiască în România, până când canalele venite de aiurea nu vor termina munca lor de exploatare.

2. Calitatea de a milita pentru un principiu politic și de a avea adânci convingeri iarăși este un serios impediment.

3. Urmează apoi al treilea impedi-

ment. Nu poți primi post, fiindcă nu ești lichea, nu ești coruptibil, nu ești murdar la suflet, calități cari displac în gradul superlativ, tuturor bandiților de drumul mare, cari s'au pripăsit de opt ani încoace în Ardeal.

Exploatarea Ardealului numai în felul acesta poate fi asigurată, dacă noi, proprietarii lui, vom fi alungați din el.

În schimb am primit până acum alte comori... sufletești, în cari vechiul Regat este atât de bogat.

Am primit multe, multe și „selecte” trupe teatrale, cari după ce și-au plasat prin autorități (în deosebi prin poliție), toate bilețele (furându-ne cu forța banii din buzunar) ne-au fericit cu declamările lor „patriotice” și săcălele artistice în 4—5 seri consecutive.

Prezența lor în Ardeal era un mare eveniment... bănesc pentru aceste trupe.

Dar în definitiv, ce să ne plângem, chiar despre aceste trupe de... propagandă națională, și de ce să uităm alte „opere” de binefacere.

Căci drojdiile teatrelor din vechiul Regat au fost trimise doar în Ardeal să ne „deștepte din somnul cel de moarte”, și să ne dea lecții de naționalism, nouă ungenilor, cari de 2000 de ani n'am făcut aici decât școală naționalistă.

Vreți să numim și vre'o câțiva „apostoli” dintre aceia cari au venit cu o păreche de pantaloni și una de ghețe (săraci ca apostolii) într'un modest compartiment de clasa III-a cu încreaga lor familie și avere, și cari astăzi au averi fabuloase, se plimbă în automobile, trăiesc luxos, fac risipă de bani și pe deasupra te și sfidează pe tine, netrebnic de ardelean, care nu poți trăi din cauza lor și care în lășitate la mergi până acolo, de închizi ochii la toate scuipăturile lor?

Nu vom numi aci pe nici unul, ci vom scoate în curând — dacă împrejurările nu ne vor împiedeca — câteva broșuri cari să cuprindă „Faptele apostolilor”.

Deocamdată constatăm, că istoria României întregită nu se poate scrie începând cu anul 1918. Inceputul ei va data de atunci, de când administrația nu ne va mai jefui, de când jandarmii nu ne vor mai teroriza și de când lichelele se vor retrage modest într'un colț al casei noastre primitoare.

De atunci se va putea vorbi și de o unire a Ardealului cu vechiul Regat. Până atunci zadarnice sunt toate declamările patriotice de sărbătoare.

Tudor Bălțeanu

Detășările

— Pentru dl ministru Goga —

Credeam că după ce „guvernul vânel de bou” și-a asigurat definitiv puterea, vor înceta și celebrele detașări de funcționari administrativi făcute în „interes de serviciu”, și că nenorocii gonii din posturile, conduse cu dragoste, simț de datorie și pricepere, se vor putea înapoia la căminurile lor, libere în voia sorții. Dar nu!

Nebunia puterii s'a urcat la cap satrapilor și subguvernatorilor *districtelor electorale* (căci asta este de fapt organizația administrativă a țării) și slugile prea plectate ale regimului nu vor să respecte pur și simplu ordinea Ministerului de Interne.

Județul Hunedoara conduce în sabotarea ordinelor dela centru! Este vorba

de județul asasinetelor la lumina zilei, sub conducerea ofițerilor M. S. și a politicianilor din subordinile Dv., d-le Ministru Goga, de județul devenit celebru prin omorul eroilor dela Ruși.

Să știți, d-le Ministru Goga, că aveți în acel județ o ceată de „sclavi revoltați” cari se împotrivesc ordinelor Dv. categorice. Unul dintre cei mai ranchiunoși se numește: *Glava*.

El de el glăsuște cam așa:

„Eu nu voi tolera până când voi fi stăpân pe această satrapie (adecă până când nu-l va lăsa puterea) ca dl Iosif Popoviciu, pretorul plășii Brad să-și pună piciorul pe acest teritoriu exterior. Poate să-mi ordone Goga Groza și Groza Goga ce le place, eu voi

arăta cât de dăcos sunt și nu voi permite reinstalarea nimănui, trecut în cartea mea neagră”. „Nu pot uita nici odată că bravul român, pretorul Popovici, m'a adus „la rezon”, când cu exploatarea pădurilor mi-a luat dreptul de circulație al automobilului, care ce-i drept măcina podurile și șoselele naționale, împiedecându-mă astfel să devin milionar de azi pe mâine. Eu nu pot admite pe oamenii ordinei, eu sunt *neofripturist*, am căzut în toate alegerile cu triumf și vreau să mă răzbum acum pentru trecut, prezent și viitor, și să-mi fac respect!”.

Iar dl Popovici a trebuit să plece cu ordin cu tot, să părăsească județul să se întoarcă la serviciul „Luffinspectoratului” din București.

Nu știu dacă mai gem străzile capitalei de prigonii regimului, știu însă

că în județul Hunedoara este o debandadă ne mai pomenită, că nefericiții slujbași, încărungiți în serviciul tuturor regimurilor, și-au consumat toate economiile, trebuind să ducă gospodărie divizată, nu-și pot vedea familiile, nu-și primesc nici salariile nici diurnele de detașare și că au atins culmile desperării. Și aceasta când avem 5 (cinci) *ministri ardeleni!*

Îndreaptă-ți privirea, dle poet Octavian Goga, spre mizeria neagră a acestor martiri ai datoriei, abandonează pe o clipă strălucirea dela Karlsbad sau Marienbad, (unde nici Dia nu credea să ajungi vre-o dată în calitatea de azi) și cere protecția Ministrului Goga, ca să înceteze calvaria acestor funcționari, ca să se sfârșească cu sălbăticile și revolta sclavilor!

I. Gruia.

„Grand nettoyage-ul” din partide

„Chaque peuple a son siecle et chaque homme a son jour”... De nenumărate ori îmi trece prin gând acest adevăr etern și mă jenez pentru neobrăzarea și tupeul, cum s'ar zice, al acelor cari, — uitând noțiunea de timp și spațiu și confundând prostia cu talentul, binevoitoarea neutralitate și toleranță cu autoritatea și popularitatea, — să cred chemați, mai precis, trimiși de Providență, ca să conducă destinele unui popor, să revoluționeze rostul social sau cel puțin să reformeze organizația, mentalitatea și tactica partidelor.

Căci e o stare patologică aceasta, evident. Dar cum acești oameni „providențiali” *televizionari*, profeți de meserie, sunt nebunii blânzi, ei sunt lăsați încă în libertate, ceea ce nu exclude internarea lor subită când vor deveni periculoși.

Pentru a te răzbuna că n'ai eșit deputat sau senator, pentru că n'ai fost nici candidat, începi o campanie violentă de denigrare contra conducerii, din care și tu făceai sau faci parte, vânturezi toate secretele și rufe... picante; presa geme sub povara fulgerilor și a tunătorilor tale, tai, spânzuri fără a te gândi la trista realitate că nici dracu nu te ia în seamă, că te lupți ca morile de vânt cu ridicolul distrugător. Mi se pare extrem de ridicol să-ți fixezi tu soarta și poziția contra destinului!

Pentru că ei se cred predestinați a umbla în fruntea turmei, noi îi vom numi: *măgari răzbunători*. Dacă pentru opinia publică ei nu înseamnă nici un pericol, pentru partidele din cari fac parte, *acțiunea copitelor lor* poate provoca dureroase surprize. Acești măgari de profesie cred că partidul atacat este un fel de *muribund* (din cauza divorțului) cărui să simt obligați să-i imprime de adio pecetea copitei lor, prea puțin interesantă de altfel.

Loul nu sucumbă însă totdeauna, ci scapă cu neînsemnate zgărăcturi și atunci ține-te măgar răzbunător! Mă gândesc la gestul pătimașului domn Lupaș, pițigoiul dela sănătatea publică, ideologul fripturismului, cum își mai agita copitele și totuși el a primit lovitura de moarte, împreună cu o gramadă de miniștri și ca culme în țara lui!

Fiecare partid își are măgarii lui răzbunători, cari dacă nu urmăresc totdeauna distrugerea organizațiilor din care fac parte, le amenință, seamănă vânt, ca să recolteze... parvenire, rol hotărât în conducere, ba chiar *șefia*.

Înțeleg foarte bine că partidele își au măgarii lor răzbunători că de asemenea nici un partid nu poate scăpa de măturătorii ce apar vremelnic pentru „grand nettoyage”, cum foarte bine înțelegem că ei să măture numai *murdăria bucatăriei partidului, căruia aparțin, și înaltea casei lor*. Înțelegem că la răfueii mari, cari dacă n'au pu-

tut rămâne în sânul partidului, să nu spurce numele altor partide. E mai frumos mai cavalier și mai logic.

Căci situația măgarilor răzbunători este cu atât mai dificilă și ridicolă cu cât ei nu vorbesc în numele nimănui, nici a tineretului, nici a bătrânilor, dar nici indemnnați de opinia publică. Nu-și bage nasul... unde nu le ferbe oala!

Noi suntem la curent cu „grand nettoyage-ul” nostru ca atare foarte necesar, noi ne-am curățat *gunoiul* atât din bucatărie cât și din curte precum și de pe porțiunea noastră de trotuar, așa că rugăm pe toți măgarii răzbunători, pe măturătorii providențiali, să ne lase în pace.

Când va fi *nevoie vom mătura din nou căci ne place curățenia și ordinea*.

Și mai ales să nu ne bârfim, bagatelizăm și batjocorim calitățile, cari trec azi drept „ardelenisme”, căci nici măgarii bătrâni răzbunători nu știu la ce pot ele servi și care este rostul lor în ritmul vieții naționale.

I. Martalogu

Ferestre colorate

— de Lucian Blaga —

Dl Lucian Blaga, scăpătorul scriitor cu miez de gânduri și cu ochii minunați, ne-a dăruit iarăși un volum vioi ca argintul mărunț și rotund al mercurului. Sunt înmănușiate în acest volum cu „ferestre colorate” însemnări și fragmente de studii, care s'au împrietinit cu lumina tiparului în reviste și ziare. E atâta farmec înfrăgezit, atâta patos intelectual, atâta frumusețe boreală, încât deși privirea devorează încă odată rândurile de o femeină grație, noutatea proaspătă a plăcerii intelectuale rămâne integrală și desăvârșită. Nu știți ce să îndrăgești cu ochii amorezați: dialectica șerpuitoare ca verdele șopârlei, țâșmirile multicolore de idei sau stilul înflorit ca un covor oriental.

Dacă aș fi un general aș spune că scrierile dlui Lucian Blaga sunt bătălii câștigate; dacă aș fi un sfânt coplesit de bunătate aș vesti cu glas biblic că ele sunt nobile ca ctitoriile; dacă aș fi îndrăgostit aș fredona că ele sunt frumusețile neștiute ale iubitei mele; dacă aș fi un comerciant cu apetit de cifre mari aș declara că ele sunt afacerile mele cele mai bune; dar fiindcă nu sunt decât un simplu lector n'am decât să constat că ele sunt lecturile mele cele mai voluptoase.

Fără doar și poate, nimeni n'a izbutit la noi să-și încarneze abstracțiile în subtilitatea diafană a plasticității ca dl Lucian Blaga. Stilul său e un Crăciun al ochilor, un pom de crăciun îngădit de iepuri albi ca zăpada cu jaurul privirii înfipt roșu în capul atent. Scriitorul aceasta nu ese croit din

stafa tradițională a nemuririlor conde-
iului românesc cu rafturi milimetrice
precise în aprecierea didactică. Apari-
ția lui revoluționară va fi însemnată cu
o piatră albă de hotar. E scriitorul tă-
găduit cu leșinate argumente de toți
recenzenții-gramafoni, cari își imagi-
nează că un scriitor trebuie să tâlhă-
rească sentimentele și maniera de a
scrie a marilor săi înaintași, pentru a
nu „crește undeva în văzduh”. E scri-
torul cu frământarea spirituală aple-
cată pe întrebările mari și veșnice ale
vieții. Scriitorul care mănuește cu deo-
potrivă pricepere logica cași intuiția de
esență platonice a lui Goethe; logica
încrămățată în hotarele științei exacte
cași logica fluidă a vieții, intuiția
care-și încarcă abstracțiile teoretice cu
„pitorescul imediat al lucrărilor văzute
și pipăite”.

Volanurile scriitorului dela Lugoj ar
putea să fie totdeauna prilejuri de
ample și fecunde controverse. Dar noi
suntem piteci cu gânduri liliputane. De
aceea nimeni nu-și va căsca mirarea
că în deșertul verbal pustit de înțele-
gere, nimeni n'a relevat că autorul
„Fenomenului originar”, în investiga-
țiile sale culturale aplică el însuși me-
toda goethiană. Căci numai această
metodă cu rod bogat, înrudită cu lo-
gica metaforei, explică scâpările ge-
niale din „revolta fondului nostru nela-
tin”, deopildă.

Această trecătoare proiecțiune lumi-
noasă în misterele trecutului nostru, lip-
sește din cărțuia dată la iveală în

„Biblioteca Sămănătorul” de la Arad.
Se găsește însă cu îmbelșugare alte
poeme ale cugetării. Citiți, deopildă,
„Case românești sau „Culturi și jocuri”
ca să vedeți cum din așezarea caselor
se desprinde spiritul artistic, fatalist al
Românului și cel utilitarist al Sasului,
sau cum jocul de șah respiră spiritul
aric, viclean, inventiv, abstract, algebric
și „Man-Jongul” Chinezilor duhul es-
tetic al florilor. Sau opriți-vă privirea
meditației la „Silogismul slav”, ca să
vă dați seama că astfel de sinteze nu
se prea găsește în grămada studiilor
autohtone.

Povestea cu feeria ei e altoită pe stu-
diile inspiratului cugetător. Povestile
displac oamenilor de știință. Cine are
însă dreptate: fizicianul care înțelege
rece fenomenul curcubeului sau gân-
ditorul care are toată înțelegerea pentru
acest fenomen al naturii, dar și ochi
de copil ca să se încante?

Di Lucian Blaga trăește, ignorat,
printre noi. Nu este ministru cu cușitul
și pâinea în mână. Cină să se mire
deci că nimeni nu-i va oferi banchete,
că nu-l va slăvi nimeni în discursuri
deșertate de sinceritate?

Acest cugetător, poate cel mai ori-
ginal pe card l-a avut până acum
neamul aceasta, este și poet român.
De acea noi nu-l vom iubi, dar vom
înălța în semilună pălăria noastră în
vânt, ori de câte ori un milionar își
va vâri sunător mâinile în buzunar.
Alba-Iulia la 16 August 1926.

Sever Stoica.

Oda

poetului Octavian Goga.

„Câte stele sunt pe cer
„Pân' la ziua toată pier”.
Cântec popular.

Din sânul unui popă gospodă
A ești poetul legendar,
Născut pe scutec — inspirat
El struna și-a acordat
Și-a început mereu să cânte
Lăcrămile să le svante.
Și cum răsuna de bine
Versurile lui virgine!
Din vale spre coline
Până'n unde cristaline.
Și-apoi eștind pe furis
Pătrundea și prin frunziș
Urmând dăra Oltului
Oltului și Jiului,
Unda Danubiului.
Și Crișurile îi furau
Ca mătămii le'nșirau
Cântece, fluerături,
Descăntece cu frânturi
Și le duceau până'n Tisa
Să răsbătă spre Tamisa.

Și Goga și-a ras mustața
Să semene cu paița.
Și-a scris, a scris mereu
Până ce-a dat Dumnezeu
De raza lui s'a stins
Și patima s'a aprins,
Coarda strunei a plesnit
Într'un suflet ipocrit.

O! Doamne! Și duhul omenesc
Unii zic că-i dar ceresc
Care-l mână cât de sus
Cătră vecinicul apus.
Alții zic că e puterea
Să sprijinim mângăerea
Ce răsare dintr'un trup
Cu nărvul ca de lup
Care sperie pe oi
Arătându-le dinți goi.
Asta chiar s'a întâmplat
Cu poetul fermecat
S'a supt într'un palat
Și-a început cu nas umflat
Dela Mucea din pridvor
Să caute un topor
La care să-i pue coadă
Ca să dea'n lumea neroadă
Să privească mai departe

Și uitând de libertate
Și de cântecele sorise,
El a uitat și țilinsa
Și cioarecii și opinca.
El mereu se uită în sus
Gândurile-i s'au tot dus
Până ce la întâlnituri
Zări tava cu fripturi
Proaspete dela cuptor
Pentru orice muritor
Căre-și schimbă umbrelul
Și își vinde sufletul.
„Ah! Ce strajnic am să fiu
„Să mă învățesc și să scriu
„Ordine — date în doi peri
„La zapcii și la oștași
„Să ne scape de vrăjmași
„De țărani și de calici
„De gospodari — bolșevici
„Să le spun și prin viu graiu
„Legea-i ca plasa de paiu.
„Cu toți s'o îmbrobodim,
„Cu stăa în frunte să eșim
„Voturi multe să însumăm
„Și-apoi să ne laudăm
„Din Sighet pân' la Tighina
„Și d'acia la Sulina,
„Din Hotin la Severin
„Pân' la Pontul Euxin
„Hi...i.... noroace, aferim!

„Și d'ar vrea Badaea Ion
„Să ne facă ghinion
„Voi — jandari să-l ridicăți,
„Să-l duceți să-l măsurăți
„Cu vână și pat de flinte,
„Ca să se învețe minte,
„Din tâlpi și pân' la cap
„Voi să-i veniți de hac,
„Căci țaranul pute a hoit
„Și eu ca pot nu poet,
„Să sufăr acest miros,
„Ce m'atinge pâr' la os.
„Mie-mi trebuie parfum
„Nu, din lulea miros — scrum.
„Băeți! Dați în dreapta și în stânga
„Că așa este porunca
„De ghoanță de-o fi nevoe
„Să trageți eu vă dau voce.”
Striga poetul barbar

Care ședea pe hambar
Și — împărțea bănet și linte
La dalcanei și la lifte
Și-i silea ca să frece
Pe țaran și să-l îneco
Să nu mai ceară dr'ptate
Lumină și libertate.

Ce s'a petrecut la țară
Este jale și ocară
Toți slujbașii au năvălit
Pe țaran l'au jumulit,
L'au bătut, l'au arestat
Pân' ce votul i-au furat,
Ca să poată domni iară
Peste biata noastră țară
Tot ciocoiful deochiat
De milioane înecat.
Tot lifte și papașei
Samsaroi și nătăfleți.
Și cât rabdă, biet — Românul
Se va mira și stăpânul

Când va sta sus pe terasă
Conjurat de lume aleasă
Și va striga cu îngănfare,
„Am biruit prin trădare”.

Iar țaranul rătuit
Amărât și obidit
Va eși din balamale,
Va striga cu înfierbântare:
„Ești eroi din morminte
„Lăsați locurile sfinte
„Ploconiți-vă și voi
„Și vă nchinați la ciocoi
„Faceți slujbă la poet
„Ca turcii la Mahomet
Iar în locurile voastre
„Să intrăm noi mare — frate
„Luptând pentru libertate.
Țărani,
Blestemați acuma toga
Ce-a îmbrăcat-o bietul Goga.
Pucioasa, 1926. Gr. Diaconescu.

Muncitorii specialiști

Explozia fabricii de munițiuni Man-
fred Weiss din insula Csepel, a scos
din nou la suprafață, o foarte impor-
tantă problemă, pe aceea a muncitorilor
specialiști.

Nu se cunoaște cu adevărat încă,
nici una dintre cauzele exploziei.

Bănuiala însă, că explozia a fost
provocată de niște mâini criminale,
cucereste zilnic noui aderenți, și acest
fapt pare să-l verifice și cercetările ofi-
ciale.

Focul a fost pus.

Experții Marelui Stat Major ungu-
resc și experții civili au conchis în
unanimitate, că date fiind aranjamen-
tele impecabile ale fabricii, o explozie
dela sine a munițiilor a fost exclusă.
Și cu atât mai mult a fost exclusă,
explozia proiectilelor.

Există indicii aproape sigure, că fo-
cul a fost pus, de către un muncitor
strein, membru al vreunei organiza-
ții comuniste din Europa.

Sovietele, firește, după cât se crede,
nu sunt streine de catastrofa de lângă
Budapesta.

Oricine a pus focul, oricum a luat
naștere explozia, problema muncitorilor
specialiști naționali, devine din nou de
o îngrijorătoare actualitate mai ales
pentru noi, românii.

Nu ne-a fost destulă pildă explozia
dela Pirotehnica armatei de acum doi
ani, vrem altele cu orice preț, ca să ne
gândim mai serios cel puțin după ni-
ște catastrofe mondiale, cum a fost cea
din Csepel.

Atunci, ca acum, ne mărginim numai
la diferite comentarii, tragem intere-
sante concluziuni, ori înregistrăm sim-
plele știri primite în legătură cu acest
sguduitor fapt.

O concluziune, care să pună în dis-
cuție problema muncitorilor specialiști
români, n'am observat însă nicăiri.

Cu toate acestea problema este mult
mai serioasă, decât să putem trece
peste ea cu o elegantă nepăsare.

Să ne gândim numai la un eventual
război (pe care astăzi nu-l putem ști
cât este departe ori aproape) și vom

vedea, că cele mai importante chestiuni
ale apărării noastre naționale fatal vor
fi trebuite să le încredințăm în mâinile
muncitorilor specialiști streini.

Cheia războiului deja ai dat-o din
mâna ta.

Ori, vor admite chiar și monopolștii
naționalismului integral și ai patriotis-
mului divin, că un Stat nu se apără
cu doctrine naționaliste și nici cu fraze
patriotice, fie ele chiar bombastice, ci
(am văzut în războiul trecut) cu multe
și perfecte tunuri, cu trancuri, gaze
asfixiante și alte grozăvenii de ale civili-
zației, cari repetăm nu pot fi lăsate
la discreția streinilor.

De aceia problema muncitorilor spe-
cialiști români se impune să fie exa-
minată cu toată seriozitatea impusă de
gravitatea ei.

La atelierile noastre, la fabrici, la
întreprinderile mai mari, să se înfiin-
teze școli pentru perfecționarea munci-
torilor români, (exclusiv români) pen-
tru crearea unui puternic contingent de
muncitori specialiști, la a căror activi-
tate să poți privi între toate împreju-
rările cu desăvârșită încredere.

Școlile de ucenici sunt prea rudi-
mentare și apoi aici tânărul muncitor
nici nu învață decât câteva noțiuni ge-
nerale, pentru a se putea ridica din
clasa... analfabeților.

Conducătorii țării Românești, ne
pare a crede, sunt convinși, că ideile
pentru consolidarea economică și poli-
tică nu se pot concretiza, decât într'un
Stat, în care forțele productive și in-
dustriale sunt în mâinile națiunii do-
minante.

Noi însă stăm prea departe de acest
lucru. Nici clasă de burghezi, nici in-
dustrie românească, nici chiar un bun
început nu avem.

Avem în schimb profesioniști pentru
aranjarea de banchete, mare import de
pușcă și parfum și pentru o țară ca a
noastră, aceste sunt suficiente ca să
trăim bine, frumos, și mai ales în si-
guranță.

T. B.

ARTICOL PENTRU POPOR

Politica de azi a dlui Averescu

În politica de Stat rolul principal îl
are acea parte a poporului, care prin
voință ridică la cârma țării pe repre-
zentanții săi cari apoi exercită voința
țării în senzul aceluia, pe a căror cre-
dință se razimă. În lumea veche la
Romani, Greci și în evul mediu nu-
mai o parte a unui popor avea drep-
turi politice un număr mai mic al ce-
tățenilor; aceștia erau nobili cari apoi
aveau dreptul de vot și ei își alegeau
cărnuitorii, cum sunt deputații de azi
în parlament și aceștia apoi cărnuiau

după voința aceluia nobili, și satisfac-
ceau numai interesele celor puțin.

Era un popor de un milion în lu-
mea veche, sau în evul mediu, din a-
ceștia aveau dreptul de vot 10.000 de
oameni adică cași erau nobili la oiață.
Acești 10.000 își alegeau cărnuitorii
lor cari apoi împlineau dorințele ale-
gătorilor lor nobili, iar ceilalți 990.000
oameni n'aveau nici o importanță în
treburile Statului.

Dacă de exemplu într'un Stat sunt
10.000 de oameni, cari în puterea
Statului în mână și dacă are acel Stat

17 milioane locuitori, atunci nu numără cei 16 milioane 990 mii locuitori, dacă cei 10.000 de oameni, cari dețin puterea Statului în mână prin înșelăciune furt de vot, sau împiedecarea alegătorilor în alegeri împiedecă pe mulțime să-și aleagă cărmuitorii săi ci scot din alegeri numai cei 10.000 oameni cetățeni, pe favorizatul lor, așa deputații și guvernul sunt acelor 10.000 oameni cetățeni.

Așa stă treaba în România, unde oligarhia liberală averescană, care n'are mai mult de 5000 cetățeni își scoate deputații și cărmuitorii — guvernul său, cum a fost în trecut parlamentul dlui Brătianu și azi al dlui Averescu. Astfel în România de 17 milioane locuitori avem o clasă privilegiată — de liberali, averescani — cam 5000 la număr, cari își aleg deputații, guvernul lor, pentru că celelalte 16 milioane 995 mii locuitori ai țării, prin furt de urne la liberali și prin bătăi de jandarmi la averescani sunt împedecați dela vot sau siliți să voteze cu liberalii și averescanii.

Că aceasta așa este o dovedesc alegerile generale dela Cameră și Senat, unde liberalii în Ardeal n'au avut mai mult decât 20.000 voturi, din cari de trăgându-să clientela politică nu le mai rămâne decât 1000 voturi, celelalte ne-arătând vot liber.

Din aceasta să deduce, că în România țara e cărmuită de 5000 cetățeni liberali și averescani, cari să succed unul pe altul în cărmuire. Succederea liberalo-averescană, încă arată, că cărmuirea țării se face de tovarășia de 5000 liberali — și averescani. Dacă apoi numai voința celor 5000 oameni liberali, averescani se întâmplă în țară, asta însumă, că ceialalți 16 milioane 990 mii locuitori nu socotesc cu voința lor la voința țării, la cărmuirea țării.

Aceasta este trista realitate. Acum dacă privim numai fondul, adevărat, că a cui voință se împlinește în Stat, atunci vedem, că ce formă de Stat are România.

La Romani, Greci 5000 cetățeni aveau dreptul de vot și ei formau națiunea și prin cărmuire își împlineau voința, ceialalți locuitori erau sclavi și n'aveau drept în cărmuirea țării.

Aceasta formă de Stat era Statul sclav din antichitate.

Azi dacă privim fondul Statului, în România vedem, că 5000 cetățeni liberali averescani spun, că fac ce voiesc, ei sunt voința țării, la ceialalți alegători sau le fură voturile cum au făcut liberalii, sau îi împiedică cu forța dela vot cum au făcut averescanii și așa, ceialalți cetățeni nu pot fi luați în seamă.

Dacă afară de cei 5000 cetățeni liberali-averescani ceialalți alegători sunt împedecați dela vot, voturile celorlalți alegători să fură, așa rezultatul este acela, că numai 5000 alegători liberali-averescani sunt nația-română iar ceialalți nu sunt — sau dacă sunt, sunt sclavi. Dacă comparăm Statul sclav roman și grec situația este aceeași adevărat și în Statul român sunt 5000 alegători, ca și în Statul antic roman, grec, iar ceialalți cetățeni nu numără nimic.

Așa stă treaba în România, că afară de 5000 locuitori liberali-averescani ceialalți sunt sclavi politicește. Totuși este o deosebire între Statul antic roman grec și Statul roman anume aceea că în Statul roman se știa, se spunea sincer, că sunt 5000 cetățeni cu drepturi, iar ceialalți sclavi, iar în România să mințeste, că sunt toți cetățeni, până-când colo numai 5000 cetățeni liberali-averescani au drepturi, ceialalți nu.

Că-i adevărat aceasta o spune și dl Ion Brătianu și toți liberalii și averescanii când să laudă „Brătianu face ce voiește” în care vorbă să cuprindă aceia, că afară de voința tovarășiei liberale-averescane — cari să fie 5000 locuitori, ceialalți nu numără nimic ca

alte cuvinte ce spun liberalii și averescanii, spun și-eu adevărat că până-acum numai voința celor 5000 liberali-averescanii cărmuiește țara, iar ceialalți neputânduși exercita voința sunt sclavi.

Și ce vrea partidul național cu Dni Iorga, Maniu, Vaida față de liberali, averescani, cuziști? Voiește ca să ne scoată din iobăgia lui Brătianu și Averescu și să fim popor liber.

De aceia nu să înțelege cu dl Brătianu și Averescu. Ei voiesc să ne scoată din iobăgie, iar Brătianu și Averescu voiesc să ne țină subjugăți mai departe.

De aceia politica lui Maniu, Vaida Iorga, e politică națională ca a lui Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Tudor Vladimirescu, și Avram Iancu. Voiește să ne scoată din iobăgie, să fim popor liber, iar politica lui Averescu și Brătianu e politică fanariotă, că voiește să ne țină popor sclav.

Cine voiește să fie liber rămâne în partidul național, cine voiește să întărească iobăgia trece la Brătianu și Averescu.

Ce-au făcut fripturiștii? Au voit să întărească iobăgia liberală, dar n'a ajutat Dzeu.

Dr. N. N.

„Chemarea Tinerimii” în Someș

Un eveniment politic destul de important, s'a întâmplat zilele trecute, la Dej, capitala județului Someș. Ca urmare, firească de altfel, a înființării „Chemării Tinerimii Române” la Cluj, tinerii din județul Someș, au fost primii cari s'au constituit în secție județeană astfel în ziua de 27 Iulie 1926, tinerimea din Dej, grupată în jurul partidului național și-a ținut ședința de constituire ca secție județeană a „Chemării Tinerimii Române” fiind de față delegația Centrului din Cluj în persoanele dlor dr Emil Pop și Traian Nașcu.

Ședința s'a ținut în lipsă de local în biroul advocațial al dlui dr. Liviu Micșă deputat, care a rostit o scurtă cuvântare ocazională. După aceasta a urmat prezentarea delegației iar dl deputat se retrage spunând că nu vrea să influențeze prin prezența sa mersul discuțiilor. Apoi dl Pop face analiza programelor partidelor politice și arată felul în care a luat naștere organizația tinerimii. Citește statutele după cari trebuie format comitetul de conducere al secției județene, apoi se alege un directorat din următorii domni: Ioan Dorgo, A. Coroi, Tiberiu Pop și Ioan Câmpian.

— Ca delegat al secției județene pentru centru se alege interimar dl O. Bălinț, iar ca delegat în organizația județeană al Partidului se alege dl A. Coroi. După aceasta dl dr. E. Pop face expunerea situației politice actuale a partidului național față de celelalte partide.

Din partea secției județene se hotărăște ca să se ceară convocarea unui congres al Tinerimii la Cluj și se redactează o moțiune, care a fost primită cu unanimitate de voturi.

Răspândiți

„CHEMAREA”

tinerimii române apare în 10.000 exemplare.

FRIPTURI

„Disciplinarea manifestațiilor”

O nouă ordonanță a lui Mussolini

Pentru complectarea fericirii poporului italian, guvernul va lansa o ordonanță, având scopul să „disciplineze” manifestațiunile publice. După „Tribuna” prin această măsură se urmărește împiedicarea jicnrei simțului național de către adunări, sub masca de serbări sportive sau științifice.

Și numărul serbărilor de binefacere va fi limitat.

Intruniri publice cu caracter sportiv științific, și caritativ se vor putea ține — după gravitatea importanței naționale — numai cu aprobarea primului ministru, sau a prefectilor provinciilor respective.

Este destul de clar.

Adio libertate!

Cronica veselă.

Feydeau, celebrul scriitor francez făcându-și vacanța la țară a intrat într-o bună zi în cărciumă, și după ce se așează întrebă pe birtărită:

„Aveți cicoare (Zichorie)”

Madama corpulentă răspunde foarte grăbită afirmativ.

„Ce cantitate?”

„Treizeci de pachete!”

„Prea bine. Aduceți aci treizeci de pachete”.

Cărciumărită aduse găfăind cele treizeci de pachete și le așeză pe masa musterului.

„Așa”, observă sec Feydeau, „și acuma puteți să-mi fierberți o ciască de cafea-boabe”. (Prager Tagblatt)

San Francisco: Dacă poliția de prohibiție găsește într'un automobil alcool — fie chiar numai o sticlă de Whisky — confiscă mai întâi de toate automobilul. În schimb există o societate de asigurare, care acoperă pierderile.

(Roda Roda)

La baie cu aburi.

Baia este o necesitate culturală și igienică. O știu aceasta și parlamentarii guvernamentali. Dar ei mai cred că la aburi se evaporază și păcatele, așa că contrar obiceiului pământului ei să cântăresc înainte de actul de purificare, ca apoi să verifice greutatea neto. Un simplu calcul!

Intre vizitatorii din această categorie se găsesc câte odată și exemplare rare. Soarta mi-a rezervat fericirea să asist la operațiunea de cântărire a răstignitului dlui Vaida, preacuviosul părinte Dadaiano - Mindenlebenkanal, regulamentul viu al Camerii de tristă memorie, suprapreclită a Reșiței, în care câte odată obraji vicepreședintelui au îndurat comparația cu talpa ghetelor dlui Vaida-Voevod.

Senatorul Daianu urcă melancolic calvaria cântărilor și rezultatul sună răspicat: 94!

Considerabilă greutate. Da, 94 kg. Btto pt. Ntto. Sau să fim sinceri, 94 kg. netto, deoarece întreg omul politic este un Himalaja al păcatelor. Cu toate că se știe acest lucru, un sas malițios întrebă pe manipulant:

„Undă mit dem Sündenregister?...”

?!

Tăcerea și gestul vag voiau să zică: „Ehe, părinte, prea numeroase și mari sunt păcatele fripturismului protagonist ca să ți se poată ierta pe pământ, dar nici purgatoriul nu le va spăla de pe Sfinția Ta, așa că vei avea rău de val cu Sf. Petru, care n'a făcut școală averescană, nici liberală, rămânând un sfânt integru și incoruptibil.”

Mica publicitate.

Partid onest, cu trecere la moașele comunale, ofelită în bucătăria politică, caută pentru imediat șef versat în arta și ideologia fripturistă. Retribuție grasă, bani de buzunar dela firma cu „Stea palidă”, locuință în natură la Alecu-Ghindă. Asigurat pensie națională. Oferte: Silviu Friptomir, Cluj.

Angajăm per prompt expert trăgător pe sfori care să ne lămurească și tălmăcească enigma existenței noastre. Preferăm vrăjitori cari știu ceti din palme și prezice viitorul din „stele”. A se adresa ziarului „Biruința”.

În numele part. național-fripturist
Sa-wu Hin & Her.

Cumpăr papagal dresat, cunoască maximum cuvinte (sănătatea condiție principală) pentru perpetuarea gloriei mele.

Lupaș Pițigoi.

Rog sfat chirurg milostiv ce intervenție necesită spargerea plafonului Băncii Naționale ca să plac ambilor mei stăpâni, dar fără amputarea presigiului.

Lepeadat-Hermaphrodit.

Intre Cuza și Codreanu

— A. C. Cuza: Dacă stiam, că astăzi nu vei ma inchide ochii la toate faptele mele „apostolice”, curate întocmai ca faptele apostolului Pavel, care și el a trecut pe drumul Damascului, deși n'a mirosit nici o friptură, și n'a fost nici măcar deputat, atunci să știi că îți puneam în șampania botezului dtale de antisemit, dle Ion Codreanu, cea mai puternică otrăvă.

— Ion Z. Codreanu: Și eu, dacă stiam, că dta, dle Acecuza, vei rămânea până astăzi șeful Ligei internaționale creștine, să știi, că așa fi băut acea otrăvă.

Laczi băcsi se plimbă..

Sinistrul Laczi băcsi se plimba într-o zi prin aleele Aradului, cu iubita sa.. soție. Într'un timp întâlniseră șezând pe o laviță pe un onorabil moșneag, cu pletele argintii, care îl salută respectuos.

— Bine, moșule, zice Laczi băcsi, de când sunt ministru, n'ai venit măcar o singură dată să mă cercetez în casele mele.

— O, domnule ministru, răspunde bătrânul, cum așa putea eu să trec pragul casei unui atât de mare... domn, eu omul sărac, care am ținut o viață întreagă pe lângă un principiu al Ardealului, cum țin țăranul român de coarnele plugului.

— Vezi, zice Laczi băcsi iubitei sale... soție, oamenii cinstiți nu mai vin să ne viziteze, pe când părintele Ion Lupaș, trece adeseori pela noi.

Cinstea politică a dlui Tavi-Cameleonul

— Secretarul: Dle ministru, alegătorii dvoastre cari așteaptă la București de o lună de zile rezolvarea unor chestiuni la Comitetul Agrar, mi s'au plâns astăzi dimineață, că nici nu sunt luați măcar în seamă, de către cei în drept și au hotărât să ceară și binevoitorul dvoastre concurs.

— Tavi-Cameleonul: Foarte bine. Am să-i satisfac negreșit! Voi face tot ce-mi va fi cu putință pentru fericirea acestui neam.

— Secretarul: Au spus alegătorii, că mâine la orele 10 a. m. se vor prezenta dvoastre.

— Tavi-Cameleonul: Măine?

— Secretarul: Da excelență, mâine.

— Tavi-Cameleonul: Măine, excepțional, am să vin la departament, numai la orele 12 a. m. Ai înțeles?

— Secretarul: Da am înțeles, să trăiți!